

HOTĂRÎRE

privind raportul asupra utilizării mijloacelor pentru întreținerea Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, formării și utilizării mijloacelor Fondului Ecologic Național în perioada anului 2005

nr. 29 din 01.06.2006

Monitorul Oficial nr. 120-123/26 din 04.08.2006

* * *

Curtea de Conturi, în prezența ministrului ecologiei și resurselor naturale dl C.Mihailescu, șefului Direcției generale finanțe și evidență contabilă dna L.Ceban, șefului Direcției finanțele economiei naționale și investiții capitale a Ministerului Finanțelor dl V.Bînzaru, șefului secției reglementarea tarifar-vamală al Serviciului Vamal dna M.Apostu, călăuzindu-se de art.27 alin.(4) din [Legea nr.312-XIII din 08.12.1994](#) "Privind Curtea de Conturi"¹ (cu modificările și completările ulterioare), a examinat rezultatele controlului asupra utilizării mijloacelor pentru întreținerea Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, formării și utilizării mijloacelor Fondului Ecologic Național în perioada anului 2005, efectuat conform Programului activității de control a Curții de Conturi pe semestrul I al anului 2006.

¹ Republicată în M.O., ediția specială din 09.12.2005.

Controlul a fost efectuat la Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale și Oficiul Biodiversitate. În perioada supusă controlului, persoanele cu funcții de răspundere, cu dreptul de a semna documente financiare și bancare pentru toată perioada, au fost ministrul ecologiei și resurselor naturale dl C.Mihailescu și șeful Direcției contabilitate și relații externe dna L.Ceban, iar începînd cu 16.08.2005 - și specialistul principal al Serviciului evidență și control al Fondului Ecologic Național dna T.Chiriac; la Oficiul Biodiversitate - dl A.Teleuță.

Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale (în continuare - MERN) pînă la 13.06.2005 a activat în baza Regulamentului aprobat prin [Hotărîrea Guvernului nr.679 din 17.06.2004](#) "Cu privire la Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale"², iar din 13.06.2005 pînă în prezent - în baza Regulamentului aprobat prin [Hotărîrea Guvernului nr.573 din 13.06.2005](#) "Cu privire la aprobarea structurii, efectivului-limită și Regulamentului Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale"³ (cu modificările ulterioare; în continuare - Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.573).

² M.O., 2004, nr.100-103, art.828.

³ M.O., 2005, nr.82-85, art.622.

În cadrul controlului efectuat la fața locului probele de control au fost colectate prin metoda examinării documentelor primare, registrelor contabile, rapoartelor financiare, dărilor de seamă statistice, precum și a observațiilor directe, dezbaterilor în grup, analizei explicațiilor persoanelor responsabile etc. Pentru interpretarea constatărilor au fost utilizate următoarele criterii: respectarea legislației în domeniul protecției mediului, conservării biodiversității; organizarea activităților conform reglementărilor normative; utilizarea la destinație a alocațiilor bugetare pentru întreținerea MERN, precum și a alocațiilor din Fondul Ecologic Național (în continuare - FEN); respectarea clauzelor contractuale.

Examinînd rezultatele controlului, audiînd raportul prezentat și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente la ședință, Curtea de Conturi

a constatat:

Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale este organul central de specialitate al administrației publice centrale, care, potrivit exigențelor actuale, își exercită funcțiile în monitoringul calității componentelor de mediu, asigurarea protecției mediului înconjurător și reglementarea folosirii resurselor naturale. Obiectivele ce țin de activitățile de protecție a componentelor mediului, controlul ecologic, hidrometeorologie, folosirea resurselor naturale, cercetările științifice etc. sînt realizate prin intermediul următoarelor instituții subordonate MERN: Inspectoratul Ecologic de Stat, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Agenția de Stat pentru Geologie a Republicii Moldova "AGEOM" și Institutul Național de Ecologie "INECO".

Prin [Legea bugetului de stat pe anul 2005 nr.373-XV din 11.11.2004](#)⁴ (în continuare - Legea nr.373-XV), la grupa Protecția mediului înconjurător și hidrometeorologia, pe toate componentele bugetului⁵, MERN și instituțiilor din subordine le-au fost aprobate inițial alocații în sumă de 50977,7 mii lei, care, în urma modificărilor structurii Guvernului, operate în anul 2005, și a altor revizui, au fost precizate în sumă de 84180,6 mii lei. Conform dărilor de seamă ale executorilor de buget, la această grupă s-au efectuat cheltuieli de casă în sumă de 54139,8 mii lei, sau la nivelul de 64,3%, inclusiv cheltuielile pe componentul de bază - de 96,7%, cheltuielile aferente proiectelor cu finanțare externă - de 98,4%, cheltuielile din mijloace speciale - de 63,5%, iar cele din fondurile speciale - doar de 53,1%.

⁴ M.O., 2004, nr.224-225, art.978.

⁵ Toate componentele (1.componenta de bază - mijloace bugetare; 2. fonduri speciale; 3. mijloace speciale; 4. proiecte investiționale).

În anul de referință, conform prevederilor Legii nr.373-XV, două instituții din subordinea MERN au mai beneficiat de mijloace în sumă totală de 5408,1 mii lei, alocate din bugetul de stat la alte grupe, și anume: Institutul Național de Ecologie "INECO", care a administrat și utilizat 2393,1 mii lei (96,2% din mijloacele planificate), atribuite la grupa principală Știință și inovare (cheltuieli legate de cercetări științifice aplicate și de pregătirea cadrelor științifice), și Agenția de Stat pentru Geologie "AGEOM", care a utilizat 3015,0 mii lei (99,2%), executînd cheltuieli pentru realizarea măsurilor de prospecțiuni geologice din contul mijloacelor prevăzute la grupa Industria extractivă.

Pentru întreținerea în anul 2005 a aparatului administrativ al MERN (25 de unități) au fost aprobate alocații definitive în sumă de 1203,0 mii lei. Conform raportului privind executarea bugetului instituției publice pe anul 2005, din contul cheltuielilor de bază au fost alocate mijloace și efectuate cheltuieli de casă în sumă de 1052,4 mii lei, sau 87,5% față de prevederi. În structura economică a clasificăției bugetare, ponderea cheltuielilor bugetare pentru întreținerea MERN se prezintă astfel: cheltuielile pentru retribuirea muncii - 64,4% din totalul cheltuielilor de casă executate, contribuțiile și primele de asigurări obligatorii - 15,7%, cheltuielile ce țin de plata mărfurilor și serviciilor - 19,8%, cheltuielile de deplasare - 0,1%. Cheltuielile efective s-au executat în mărime de 1040,6 mii lei, nefiind admise supracheltuieli atît pe devizul de cheltuieli integral, cît și pe articole. La 01.01.2006 s-au înregistrat datoriile debitoare în sumă de 3,7 mii lei și datoriile creditoare - de 50,4 mii lei, majoritatea formate în decembrie 2005.

Controlul asupra utilizării mijloacelor pentru întreținerea aparatului administrativ al MERN, conform devizului de cheltuieli aprobat, n-a stabilit cazuri de încălcări financiare. Operațiunile de casă, precum și operațiunile de pe conturile trezoreriale au fost efectuate în conformitate cu actele normative în vigoare. Întru asigurarea integrității bunurilor materiale, în decembrie 2005, conform Ordinului ministrului ecologiei și resurselor naturale nr.93 din 06.12.2005 "Cu privire la inventarierea mijloacelor fixe și obiectelor de mică valoare și scurtă durată", a fost efectuată inventarierea, în urma căreia n-au fost depistate surplusuri și/sau lipsuri.

Contrar prevederilor art.39 alin.(1) din [Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995](#)⁶ (cu modificările ulterioare; în continuare - Legea nr.426-XIII) și pct.58 lit.n), pct.97, pct.98 și pct.99 din "Regulamentul privind dările de seamă contabile ale instituțiilor publice. Inventarierea patrimoniului", aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.7 din 18.01.1999⁷, factorii de decizie ai MERN n-au efectuat inventarierea decontărilor, în special cu titularii de avans, alți creditori și debitori, în scopul verificării

temeiniciei și veridicității sumelor înregistrate la conturile corespunzătoare. În urma controlului s-a stabilit existența la 01.01.2006 a datoriilor debitoare cu termenul de prescripție expirat, înregistrate la contul "Decontări cu titularii de avans" și formate în anul 2000 din contul mijloacelor FEN, în sumă totală de 4,9 mii lei.

⁶ Republicată în M.O., 2003, nr.87-90, art.398.

⁷ Nu este dat publicității.

Fondul ecologic național

Conform Legii nr.373-XV, pentru anul bugetar 2005, partea de venituri a Fondului ecologic național a fost inițial aprobată în sumă de 18800,0 mii lei. Ulterior, prin rectificările la Legea nr.373-XV, FEN s-a precizat la venituri în volum de 35130,0 mii lei și la cheltuieli - de 46600,6 mii lei, incluzând soldul de la începutul anului în mărime de 11470,6 mii lei.

Realizarea părții de venituri a FEN

Dinamica realizării veniturilor FEN după surse, în perioada ultimilor trei ani, se reflectă în Anexa nr.1, care este parte integrantă a prezentei hotărâri. Cu toate că prevederile definitive pentru anul 2005 la partea de venituri a FEN au fost realizate la nivelul de 120,1%, sau cu 7054,7 mii lei peste nivel, totuși, la una din cele patru surse de formare a FEN - "Mijloacele transferate de către fondurile ecologice locale" s-au înregistrat nerealizări în mărime de 518,5 mii lei, condiționate de neexecutarea de către Agenția Ecologică Centru, Agenția Ecologică Nord și Serviciul Piscicol a indicilor planificați în Fondurile ecologice locale (FEL).

La sporirea realizării părții de venituri a FEN a contribuit încasarea mijloacelor în sumă de 2245,4 mii lei de la achitarea dobânzilor calculate la soldurile curente, care de fapt la etapa de fundamentare a bugetului FEN n-au fost prevăzute ca surse de formare a FEN, deși pct.11 lit.e) din Regulamentul privind fondurile ecologice, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.988 din 21.09.1998](#)⁸ (cu modificările ulterioare; în continuare - Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.988), prevede astfel de mijloace drept sursă de formare a FEN, ceea ce a generat creșterea ponderii părții de venituri a FEN cu 6,4%.

⁸ M.O., 1998, nr.92-93, art.962.

Din cele patru surse de formare a veniturilor FEN, ponderea considerabilă (68,2%) o dețin încasările parvenite ca plăți pentru emisiile de poluanți din sursele mobile care folosesc benzină (etilată, neetilată), carburant pentru motoare de avion sau motorină, fiind urmate de plățile pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului cu ponderea de 22,7%. Conform art.7 alin.(3) din [Legea nr.1540-XIII din 25.02.1998](#) "Privind plata pentru poluarea mediului"⁹ (cu modificările ulterioare), responsabilitatea pentru încasarea plăților respective este atribuită Inspectoratului Ecologic de Stat (în continuare - IES), în comun cu Serviciul Vamal. Ca și în anii precedenți, s-au stabilit divergențe esențiale între datele IES, Serviciului Vamal și MERN privind plățile calculate la acest compartiment, prin ce repetat constatăm lipsa bazei unice de date și a mecanismului unic de control al acumulărilor în FEN. Astfel, datele Serviciului Vamal confirmă faptul că pe parcursul anului 2005 în țară s-au importat mărfuri de la care urma a fi percepută plata pentru poluarea mediului în mărime de 44376,1 mii lei, pe când IES a perfectat declarații ecologice pentru importul mărfurilor respective în valoare de numai 31991,8 mii lei, sau cu 12384,3 mii lei mai puțin. Una din cauzele acestor nereguli este nedeterminarea procedurii de efectuare a controlului ecologic și de percepere a plăților pentru importul în țară a mărfurilor transportate pe căile ferată și aeriană. Controalele efectuate de IES au stabilit că unii agenți economici modifică în documentele de trecere a frontierei pozițiile tarifare ale mărfurilor importate, prin ce evită calcularea și achitarea plăților respective, iar alții se adresează MERN și IES cu rugămintea de a fi scutiți de plata pentru poluare la mărfurile importate, apoi reexportate din țară. Se creează situații când una și aceeași marfă importată de diferiți agenți economici (vopsea, articole de ambalaj plastic, elemente separate ale acumulatorilor etc.) se taxează la diferite poziții tarifare sau în general nu se taxează.

Executarea cheltuielilor din FEN

Conform Legii nr.373-XV, cheltuielile FEN pe anul 2005 au fost preconizate în sumă de 46600,6 mii lei pentru finanțarea proiectelor, clasificate în 8 compartimente. Pe parcursul anului de referință au avut loc 14 ședințe ale Consiliului de administrație (CA) al FEN, în cadrul cărora s-au aprobat spre executare 341 de proiecte în domeniul protecției mediului în sumă totală de 35458,2 mii lei. Conform Raportului MERN privind încasarea și utilizarea mijloacelor fondului special pe tipul de venituri și măsuri (Fondul Ecologic Național), cheltuielile de casă executate din acest fond în anul 2005 au alcătuit 23821,0 mii lei, ceea ce constituie doar 51,1% față de nivelul prognozat spre utilizare, astfel formându-se datorii debitoare în sumă de 17206,0 mii lei. De menționat că soldul mijloacelor nevalorificate la sfârșitul anului 2005 constituie 29834,3 mii lei, depășind cheltuielile efectuate pe parcursul anului cu 6013,3 mii lei. Nerealizarea programelor la nivelul preconizat din acest fond este tipică pe parcursul ultimilor ani, responsabilitatea pentru care îi revine Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale.

Dinamica executării cheltuielilor FEN după compartimente se reflectă în Anexa nr.2 la prezenta hotărâre. Datele anexei respective denotă că ponderea considerabilă de 68,1% o dețin cheltuielile executate în sumă de 16210,1 mii lei (52,7% din plan) la compartimentul I "Finanțarea proiectelor pentru implementarea strategiilor, programelor și planurilor naționale de protecție a mediului, standardelor și normativelor, a proiectelor pentru construcția și participarea prin cote-părți la construcția obiectelor de protecție a mediului", care, în comparație cu anul 2004, s-au micșorat cu 3582,4 mii lei. Cheltuielilor executate la compartimentul II "Extinderea și protecția fondului forestier și a ariilor naturale protejate de stat" în mărime de 2623,9 mii lei le revine ponderea de 11% în totalul cheltuielilor FEN executate în anul 2005. Restul cheltuielilor atribuite la cele 6 compartimente dețin ponderea de la 1,2% pînă la 5,5%.

Se relevă următoarele abateri de la prevederile actelor normative privind selectarea și aprobarea proiectelor, ținerea evidenței mijloacelor FEN, controlul asupra utilizării mijloacelor la destinație, urmărirea restanțelor beneficiarilor de proiecte față de FEN, monitorizarea implementării proiectelor, după cum urmează:

capacitatea insuficientă de a identifica activitățile de mediu spre finanțare; lipsa unor criterii clare în conformitate cu care evaluatorul ar putea aprecia calitatea propunerii de proiect și a mecanismului oficial de aranjare/priorizare a proiectelor în funcție de beneficiile potențiale, raportul cost-rezultat, sau a altor criterii.

Atît MERN, cît și instituțiile din subordine dețin informația completă despre situația poluării mediului pe întreg teritoriul țării, reflectată în rapoartele lor anuale, care sînt întocmite conform cerințelor și exigențelor standardelor internaționale. Totodată, această informație nu este utilizată pentru aprecierea priorităților stringente pasibile de a fi finanțate din FEN, cu atingerea scopului propus. Se atestă capacitatea scăzută de conlucrare cu autoritățile publice locale în vederea aprecierii sub aspect teritorial a activităților de mediu concrete ce necesită a fi finanțate. Marea majoritate a proiectelor înaintate de către autoritățile publice locale nu corespund cerințelor și condițiilor stabilite de CA al FEN. Ținîndu-se cont de faptul că pînă în august 2005 secretariatul FEN a avut un singur angajat, în majoritatea cazurilor proiectele propuse se examinau nesatisfăcător și se înaintau CA al FEN pentru aprobare.

Cheltuielile executate din FEN și FEL rămîn cu mult în urma realizării părților de venituri ale fondurilor respective. Valoarea totală a granturilor acordate beneficiarilor de proiecte a "înghețat" la sume foarte mici, plafonul pentru autoritățile publice locale constituind 100,0 mii lei.

Faptul că utilizarea mijloacelor FEN și FEL întîrzie în raport cu creșterea veniturilor, pe fondalul gradului înalt de poluare a mediului, denotă existența unor puncte slabe în managementul fondurilor ecologice, precum și a numărului limitat de proiecte calitative înaintate FEN de către beneficiari. Drept rezultat al plafonării granturilor acordate, tot mai puține autorități publice locale de nivelul întîii și organizații nonguvernamentale de mediu înaintază propuneri și beneficiază de proiecte, deoarece mijloacele în sumă de 100,0 mii lei, de regulă, nu sînt suficiente pentru a soluționa o problemă concretă de mediu.

MERN și CA al FEN utilizează ca mod de finanțare a proiectelor din contul mijloacelor FEN numai

grantul.

Pe parcursul anului de referință, MERN și CA al FEN, din toate tipurile de finanțare stipulate în pct.5 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.988, au finanțat proiectele aprobate numai sub formă de grant. S-a constatat lipsa propagării posibilităților de finanțare a unor proiecte sub formă de acordare a împrumuturilor preferențiale fără dobândă sau cu dobândă bonificată, garanții pentru împrumut și subvenții pentru plata dobânzilor la creditele acordate organizațiilor care au contractat credite bancare pentru proiecte de protecție a mediului, precum și lipsa mecanismelor de acordare a tipurilor respective de finanțare a proiectelor din contul mijloacelor FEN. Totodată, lipsește controlul asupra utilizării la destinație a mijloacelor din FEN, nu se execută alte atribuții ale CA al FEN, Direcției executive și responsabililor de proiecte, prevăzute de Regulamentele privind administrarea fondurilor ecologice (aprobat la 26.01.2004 și, respectiv, la 20.10.2005 de către ministrul ecologiei și resurselor naturale)¹⁰.

¹⁰ Nu sînt date publicității.

Contrar prevederilor pct.11, pct.27, pct.28 și pct.30 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.988, pe parcursul anului 2005, n-a fost exercitat controlul asupra utilizării la destinație a mijloacelor alocate din FEN, n-au fost aprobați prin ordin responsabilii de realizarea proiectului, care, conform atribuțiilor, urmau să asigure legătura permanentă cu beneficiarul proiectului în scopul deținerii informației reale privind derularea proiectului, să se deplaseze la fața locului pentru a controla rezultatele executării lucrărilor, să asigure sau să impună în caz de necesitate prezentarea rapoartelor privind realizarea proiectelor în termenele stabilite de contract. Ca rezultat, o bună parte din beneficiarii de proiecte nu prezintă dări de seamă privind utilizarea mijloacelor alocate din FEN, iar CA ale FEL nu întreprind măsuri de redresare a situației conform prevederilor stipulate în pct.30 din Regulamentul menționat. În același timp, dările de seamă prezentate de unii beneficiari în termenele stabilite nu sînt examinate, evaluate și aprobate de către CA al FEN, precum și nu sînt reflectate la timp în evidența contabilă a FEN. În această conjunctură se relevă faptul că la momentul efectuării actualului control s-a stabilit existența dărilor de seamă prezentate de beneficiari cu privire la executarea a 105 proiecte din mijloacele FEN în sumă totală de 6154,6 mii lei, care n-au fost reflectate în evidența contabilă pe anul 2005 la stingerea datoriilor debitoare respective.

Numărul insuficient de personal antrenat în administrarea, utilizarea și evidența mijloacelor FEN (Direcția executivă - o persoană; evidența contabilă - un angajat al Direcției contabile și gospodărire a ministerului), precum și gradul scăzut al responsabilității unor consultanți, experți de proiecte, au cauzat nerespectarea prevederilor Legii nr.426-XIII și a Regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.7 din 18.01.1999 în ce privește crearea comisiei pentru verificarea datoriilor debitoare și creditoare formate în urma realizării proiectelor și neadmiterea creșterii continue a lor.

CA al FEN continuă practica de modificare a destinației (rezumatului) proiectului, după transferarea mijloacelor din FEN, legiferînd în așa mod cheltuielile executate de beneficiar contrar destinației. Astfel, întru realizarea proiectului nr.889, aprobat la ședința CA al FEN din 05.10.2004 (termenul de realizare a proiectului 01.12.2004 - 31.03.2005), au fost transferate mijloace în sumă de 100,0 mii lei pentru extinderea și protecția parcului "Orășelului academic" al Academiei de Științe a Moldovei (în continuare - AȘM), prin stabilirea unei structuri botanice a gardurilor verzi de delimitare a terenului proprietate de stat. La 16.11.2005, după expirarea termenului de executare a lucrărilor, beneficiarul (AȘM) s-a adresat la CA al FEN, solicitînd modificarea bugetului proiectului. În aceeași zi, CA al FEN a modificat bugetul proiectului prin schimbarea destinației, după cum urmează: categoria de cheltuieli "procurarea materialului săditor" în sumă de 100,0 mii lei cu categoria de cheltuieli "delimitarea terenului - 8,2 mii lei; autorizație pentru construcție - 82,8 mii lei", iar categoria "procurarea materialului săditor" a fost micșorată pînă la 5,0 mii lei. La momentul controlului, beneficiarul nu prezentase spre aprobare raportul final privind executarea proiectului nr.889. În urma controlului efectuat la fața locului s-a stabilit construcția unui gard din metal "decorativ", al cărui fundament este deja deteriorat, iar înălțimea și mărimea lui nu se încadrează în noțiunea de "decorativ". Analogic este și faptul alocării de către IES din FEL, în calitate de I tranșă, a mijloacelor financiare în sumă de 50,0 mii lei pentru proiectul sus-

menționat.

Controlul selectiv al utilizării la destinație a mijloacelor alocate din FEN a stabilit unele nereguli. Exemplificăm, în acest sens, proiectul nr.1333 “Organizarea activităților privind preluarea și deținerea Președinției ICPDR de către Republica Moldova în anul 2006”, aprobat la ședința CA al FEN din 16.11.2005 în folosul beneficiarului Oficiul de Carbon, în sumă de 173,5 mii lei. Din contul acestor mijloace au fost procurate bilete de avion în sumă de 14,3 mii lei pentru 2 angajați ai MERN, care s-au deplasat la Viena pentru participare la seminar. (Biletele de călătorie nu sînt anexate la darea de seamă a participanților). Ținîndu-se cont de faptul că organizatorii seminarului au restituit cheltuielile legate de călătorie și sejur conform obligațiilor asumate, costul biletelor urma a fi restituit de către participanții la seminar în FEN.

S-au stabilit cazuri de finanțare (35,0 mii lei) a editării unor lucrări care nu au puncte de tangență cu ecologia, iar conținutul lor contravine obiectivelor programelor de stat.

Oficiul Biodiversitate, creat în baza [Hotărîrii Parlamentului nr.112 din 27.04.2001](#) “Cu privire la aprobarea Strategiei naționale și a Planului de acțiuni în domeniul conservării diversității biologice”¹¹, a fost reorganizat prin Ordinul ministrului ecologiei și resurselor naturale nr.67 din 13.07.2005, căpătînd statut de persoană juridică, și, potrivit propriului regulament, aprobat prin același ordin, este o subdiviziune necomercială și nonprofit a MERN. Devenind persoană juridică, Oficiul Biodiversitate n-a fost înregistrat în modul stabilit la organele ce țin evidența organizațiilor care activează pe teritoriul Republicii Moldova. În același timp, Oficiul Biodiversitate nu figurează ca componentă structurală a ministerului în Hotărîrea Guvernului nr.573.

¹¹ M.O., 2001, nr.90-91, art.700.

În contradicție cu prevederile art.11 alin.(3) din [Legea serviciului public nr.443-XIII din 04.05.1995](#)¹² (cu modificările ulterioare), 7 funcționari publici din cadrul MERN au fost angajați prin contract de muncă în calitate de consultanți locali în Oficiul Biodiversitate, cărora, numai în cadrul unui proiect finanțat din FEN, le-a fost achitat costul serviciilor în sumă de 27,6 mii lei. În anul 2005, remunerarea funcționarilor MERN angajați în diferite proiecte ale Oficiului Biodiversitate, finanțate atît din FEN, cît și din surse externe, a alcătuit 101,2 mii lei.

¹² M.O., 1995, nr.61, art.681.

Contrar prevederilor art.251 din Codul civil, adoptat prin Legea nr.1107-XV din 06.06.2002¹³, dl A.Teleuță, în calitate de conducător al Oficiului Biodiversitate, a încheiat cu sine însuși contracte de muncă pentru prestarea serviciilor de consultant local în sumă de 5,9 mii lei, iar în baza contractului nr.51 din 01.11.2005, dumnealui personal s-a desemnat în funcția de conducător al proiectului menționat, valoarea contractului fiind de 7,9 mii lei, deși, conform pct.10 din Regulamentul Oficiului Biodiversitate, aprobat prin Ordinul ministrului ecologiei și resurselor naturale nr.67 din 13.07.2005, managerul Oficiului este totodată și managerul proiectelor, astfel nefiind necesară efectuarea cheltuielilor suplimentare pentru conducerea proiectelor.

¹³ M.O., 2002, nr.82-86, art.661.

Din contul mijloacelor FEN s-au procurat 500 litri de benzină în sumă de 5,6 mii lei, care au fost casate în urma utilizării de către managerul proiectului a propriului automobil (marca BMV 520i), acesta parcurgînd în perioada 27.10.2005 - 19.11.2005 distanța de 3215 km. Norma de decontare, stabilită de către managerul proiectului în mărime de 18 litri la 100 km, a fost majorată comparativ cu normele de consum al combustibilului pentru astfel de automobile.

Patrimoniul Oficiului Biodiversitate îl constituie bunurile procurate din sursele proiectelor, granturi și împrumuturi. La 01.01.2006, Oficiul Biodiversitate dispunea de mijloace fixe și bunuri materiale în valoare totală de 55,7 mii lei, care, contrar prevederilor art.39 din Legea nr.426-XIII, n-au fost supuse

inventarierii. Pe parcursul controlului, la 10.05.2006, în urma efectuării inventarierii, s-au stabilit mijloace fixe în sumă totală de 99,3 mii lei, o parte din care fusese procurate în anul 2005, dar neluate la evidență.

Factorii de decizie ai MERN n-au efectuat controlul asupra activității financiare a Oficiului, prin ce au încălcat pct.17 din Regulamentul Oficiului Biodiversitate.

Generalizînd cele expuse, Curtea de Conturi concluzionează că pe parcursul anului 2005 veniturile de mediu au crescut simțitor, dar domeniile pentru finanțare prioritară nu sînt clar definite; soldurile tranzitive din FEN și FEL, care sînt în continuă creștere, coexistă cu finanțarea insuficientă a proiectelor de mediu în domeniile pentru finanțare prioritară; evaluarea reală a rezultatelor și impactului proiectelor, de regulă, nu se face; nu s-au înregistrat schimbări esențiale la utilizarea mijloacelor alocate din FEN, care este eficientă și rațională.

Curtea de Conturi, ținînd cont de încălcările și neajunsurile depistate în urma controlului, în temeiul art.27, art.28 și art.29 din [Legea privind Curtea de Conturi nr.312-XIII din 08.12.1994](#) (cu modificările și completările ulterioare),

hotărăște:

1. Se cere de la conducerea Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale:

1.1. să examineze rezultatele controlului efectuat la MERN și să întreprindă acțiuni în vederea lichidării neajunsurilor și abaterilor de la legislația în vigoare, constatate în cadrul controlului, cu aplicarea sancțiunilor disciplinare față de persoanele vinovate de comiterea încălcărilor și lacunelor depistate;

1.2. să asigure recuperarea în FEN a mijloacelor financiare în sumă de 14,3 mii lei, din motiv că organizatorii seminarului de la Viena au restituit participanților cheltuielile de călătorie și sejur;

1.3. să asigure înregistrarea în termenele legale a Oficiului Biodiversitate, determinînd forma organizatorico-juridică și activitatea acestuia în condițiile actelor normative.

2. Se cere de la CA al FEN consolidarea capacităților Serviciului Evidență și Control al FEN și ale experților de proiecte pentru efectuarea verificărilor cu toți beneficiarii de proiecte din mijloacele FEN, în scopul aprecierii situației reale privind utilizarea la destinație a mijloacelor și stabilirii datorii debitoare.

3. Se cere de la Oficiul Biodiversitate desfășurarea activităților în strictă conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și Regulamentului Oficiului Biodiversitate.

4. Se recomandă Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale:

4.1. să identifice și să aprobe domeniile prioritare de protecție a mediului, stipulate în strategiile, programele și planurile de acțiuni naționale aprobate, stabilind obiective clare și măsurabile, susținute de acțiuni pentru atingerea lor, și să justifice finanțarea necesară pentru implementare, cu identificarea surselor;

4.2. să restructureze managementul FEN și al FEL, în special pentru:

- stabilirea de către Consiliile de administrație a criteriilor pentru aprecierea proiectelor și aranjarea lor în ordinea priorităților și beneficiilor de mediu scontate, precum și pentru asigurarea folosirii maxime a resurselor financiare disponibile;

- consolidarea capacităților FEN de elaborare a propunerilor pentru finanțare externă, de coordonare a activităților de mobilizare/colectare a fondurilor necesare și de monitorizare a implementării proiectelor.

5. Se informează Ministerul Finanțelor despre încălcările și neajunsurile depistate în cadrul controlului asupra utilizării mijloacelor pentru întreținerea Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, formării și utilizării mijloacelor Fondului Ecologic Național în perioada anului 2005.

6. Se informează Guvernul Republicii Moldova despre rezultatele controlului efectuat și se propune:

6.1. să examineze eficiența acțiunilor MERN și Serviciului Vamal în vederea administrării încasărilor și transferului plăților pentru poluarea mediului în condițiile art.7 alin.(3) din [Legea nr.1540-XIII din 25.02.1998](#) "Privind plata pentru poluarea mediului";

6.2. să asigure compatibilitatea actelor normative ce desemnează organul responsabil de evidența mijloacelor bănești ale FEN și reglementează atribuțiile lui.

7. Despre măsurile întreprinse întru executarea cerințelor punctelor 1-2 din prezenta hotărîre se va

informa Curtea de Conturi în termen de 3 luni.

8. Prezenta hotărâre poate fi atacată în modul stabilit de legislație și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.6 alin.(3) din Legea privind Curtea de Conturi.

PREȘEDINTELE

CURȚII DE CONTURI

Ala POPESCU

Chișinău, 1 iunie 2006.

Nr.29.

**Dinamica realizării veniturilor Fondului Ecologic Național după surse
în perioada anilor 2003 – 2005**

Anexa nr.1

mii lei

Tipurile de venituri	Executat 2003	Executat 2004	Aprobat 2005	Executat 2005		Devieri față de veniturile aprobrate în a.2005 (+, -)	Realizarea veniturilor în a.2005 față de aprobat (%)
				Venituri de casă	Venituri efective		
1	2	3	4	5	6	7	8
Venituri, total	20582,7	34769,3	35130,0	42184,7	42175,7	+7054,7	120,1%
1. Mijloacele transferate de către fondurile ecologice locale, din care:	1487,4	1143,4	2130,0	1611,5	1611,5	-518,5	75,7%
- 30% din veniturile totale ale fondurilor ecologice locale	-	1122,2	2080,0	1602,0	1602,0	-478,0	77,0%
- mijloacele destinate compensării daunelor cauzate rezervelor de pește	7,6	21,2	50,0	9,5	9,5	-40,5	19,0%
2. Plăți pentru emisiile de poluanți din sursele mobile care folosesc benzină (etilată, neetilată), carburant pentru motoare de avion sau motorină.	12381,9	18214,2	25110,0	28757,9	28755,2	+3647,9	114,5%
3. Plata pentru mărfurile care în procesul utilizării cauzează poluarea mediului	2373,4	5096	7890,0	9569,9	9563,4	+1679,9	121,2%
4. Dobânzi	-	-	-	2245,4	2245,4	+2245,4	-
Soldul la începutul perioadei	4332,4	10315,4	11470,6	11470,6	27930,6	+16460,0	243,5%
Soldul la sfârșitul perioadei	-	11470,6	-	29834,3		+18363,7	260,1%

**Dinamica executării cheltuielilor din Fondul Ecologic Național după compartimente
în perioada anilor 2003-2005**

Anexa nr.2

mii lei

Nr.	Anul	Anul	Aprobat	Devieri față de
-----	------	------	---------	-----------------

d/o	Tipuri de finanțare	2003 (Plan) Executat	2004 (Plan) Executat	2005	Executat 2005		cheltuielile aprobate în a.2005	
					Cheltuieli de casă	Ponderea cheltuielilor pe structură	Mărimea absolută	(%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Cheltuieli, total	(20500,0) 10267,3	(30415,4) 23298,7	46600,6	23821,0	100%	- 22779,6	51,1
I.	Finanțarea proiectelor pentru implementarea strategiilor, programelor și planurilor naționale de protecție a mediului, standardelor și normativelor, proiectelor pentru construcția și participarea prin cote- părți la construcția obiectivelor de protecție a mediului	(14700,0) 7417,2	(24665,0) 19473,3	30732,1	16210,1	68,1%	-14522,0	51,7
II.	Extinderea și protecția fondului forestier și a ariilor naturale protejate de stat	-	-	3000,0	2623,9	11,0%	-376,1	87,5
III.	Investigații științifice în domeniul protecției mediului, efectuate la comanda MERN; participarea prin cote-părți la lucrările de cercetare, dezvoltare etc.	(1400,0) 1034,2	(24665,0) 965,8	4500,0	1301,5	5,5%	-3198,5	28,9
IV.	Organizarea și gestionarea sistemului de informație și reclamă ecologică, propagarea cunoștințelor ecologice	(500,0) 323,8	(600,0) 600,0	1130,0	671,7	2,8%	-458,3	59,4
V.	Premierea specialiștilor indiferent de apartenența departamentală (pînă la 1% din FEN); achitarea cheltuielilor pentru crearea Bazei tehnico-materiale și ținerea evidenței statistice a FEN	1(700,0) 340,5	(550,0) 442,2	1008,5	662,7	2,8%	-	-
VI.	Colaborarea internațională în domeniul protecției mediului etc.	(2000,0) 514,2	(1300,0) 743,3	2790,0	1217,3	5,1%	-1572,7	43,6
VII.	Lichidarea consecințelor calamităților naturale, accidentelor în producție, altor situații ce pot aduce prejudicii mediului	(900,0) 430,3	(1400,0) 859,7	2700,0	842,4	3,5%	-1857,6	31,2
VIII.	Acordarea de sprijin financiar organizațiilor ecologiste nonguvernamentale în baza unui program special de granturi pentru proiectele destinate protecției mediului	(300,0) 207,1	(300,0) 214,4	740,0	291,4	1,2%	-448,6	39,4
	Soldul la începutul perioadei	4332,4	10315,4	11470,6	11470,6	27930,6	-	-
	Soldul la sfîrșitul perioadei		11470,6	-	29834,3		-	-